

Het is met de ekster net als met de verkiezingen: je bent voor, of je bent tegen. En nog iets: de ekster heeft een probleem met zijn reputatie. Vraag tien mensen wat ze van eksters vinden en het antwoord is: "lawaaischoppers" en "ze eten alle jonge vogeltjes op", "er komen er steeds meer" en tot slot: "het zijn dieven, ze jatten lepeltjes en sieraden." Jaja, het zal maar over je gezegd worden. Gelukkig kunnen we deze uitspraken voor het grootste deel echt als fake news bestempelen.

De ekster (*Pica pica*) is een opvallende vogel die steeds meer in stadse gebieden voorkomt. Het is een zwarte vogel met een witte buik en witte schouders. De onderkant van de grote slagpennen is ook wit, wat je goed ziet als hij vliegt. De rest is zwart, maar in het juiste licht zit dat zwart vol groene en blauwe metallic kleuren. Eksters zijn ook best groot, inclusief staart 40 tot 50 cm.

Meestal zijn eksters trouw voor het leven aan hun partner, met wie ze in maart een enorm overkapt nest bouwen in een vork van takken in een hoge boom. Er is zelfs een geheime ingang. Soms bouwen eksters ter misleiding van hun vijanden zelfs meerdere nesten, fake nesten zogezegd. In het enige, echte nest worden éénmaal per jaar ongeveer zes eieren gelegd en die worden drie weken bebroed. De jongen wonen vier weken op het nest en als ze uitgevlogen zijn, blijven ze nog een week of zes in de buurt van papa en mama, die ijverig blijven voeren.

En ja, eksters zijn lawaaischoppers, maar dat zijn dan niet deze brave ouderparen en hun jonge

kroost. Het zijn vooral de "gangs" van jonge eksters die er een puinhoop van maken. Deze pubers (tot een jaar of drie) houden van harde muziek, zullen we maar zeggen en trekken zich niks aan van de burens. Misschien vieren ze ook hun overleving wel, want veel jonge eksters vallen ten prooi aan uilen, haviken en zelfs eekhoorns.

En wat eten ze? Eksters eten van alles. Zeker, ze zullen ook een jong vogeltje niet versmaden, of een lekker ei in een naburig nest van andere vogels, maar ze eten vooral insecten, rupsen, wormen, zaden, zelfs muisjes en ze vullen hun dieet aan met al het eetbare dat mensen achterlaten. Daarbij zijn het aaseters: door auto's aangereden dieren op de weg worden vakkundig en snel opgeruimd door eksters. Eksters eten zelfs parasieten van de huid van koeien en schapen, waar die dan weer heel blij mee zijn.

En waar de stand van kleine zangvogeltjes booming is, is het aantal eksters sinds het jaar 2000 ongeveer stabiel. In 1980 ging het ineens hard achteruit, door veel bemesting en het gebruik van bestrijdingsmiddelen in de landbouw (minder insecten), maar nu blijft het aantal broedparen per jaar ongeveer hetzelfde. Dus nee, het worden er niet steeds meer.

De laatste aantijging, lid zijn van het dievengilde, is volledig uit de lucht gegrepen. Die reputatie heeft de ekster te danken aan zijn onuitputtelijke nieuwsgierigheid en aan een opera – *La gazza*

ladra – van Rossini (1792-1868). Daarin wordt een dienstmeisje beschuldigd van diefstal en de ware schuldige is een ekster. En dat gegeven is een heel eigen leven gaan leiden in veel (kinder)boeken. Een ekster zal vast wel eens een melkdop, of iets van plastic meenemen en onder een hoop bladeren verstoppen, maar systematisch stelen, nee.

Tot slot nog een bijzonder weetje. De ekster is met mensapen, dolfijnen en Aziatische olifanten

de enige in het dierenrijk die slaagt voor de "spiegelproef". Bij die proef word je met een stip op je hoofd voor een spiegel gezet. Raak je de stip op je eigen hoofd aan, dan snap je dat je jezelf ziet. Kinderen doen dit vanaf hun tweede jaar. Samenvattend: de ekster is ten onrechte geframed als boef, moordenaar en lawaaischopper. Zelfs de benaming "eksterooog" is pas later ontstaan, in het Middelnederlands was het nog gewoon "krayen-ooghe", net zoals crow's eye in het huidige Engels.

